

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/52/2016
Identifikačné číslo spisu:	1411010179
Dátum vydania rozhodnutia:	19.04.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Paluda
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1411010179.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Dany Wänkeovej a JUDr. Patrika Príbelského, v trestnej veci obvineného O. Q., pre zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods.4 Tr. zák., vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 2T/82/2011, na neverejnom zasadnutí dňa 19. apríla 2017 v Bratislave, o dovolaní obvineného O. Q. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. marca 2014, sp. zn. 4To/101/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného O. Q. sa odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava IV rozhodol rozsudkom z 29. apríla 2013, č. k. 2T/82/2011-573 tak, že uznal obvineného vinným zo zločinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

ako konateľ spoločnosti M., spol. s r. o., požiadal poškodenú spoločnosť G. a. s., o poskytnutie úver - Business úver Expres, pričom k žiadosti o poskytnutie úveru deklaroval nepravdivé skutočnosti o údajných dodávateľoch a odberateľoch uvedenej spoločnosti, k žiadosti o úver predložil sfaľované potvrdenie daňového úradu a Sociálnej poisťovne o neexistencii nedoplatkov voči týmto inštitúciám a tiež sfaľované daňové priznania na daň z príjmovprávnickej osoby spoločnosti M., spol. s r. o., za roky 2005 a 2006, v ktorých bol deklarovaný údajný príjem tejto spoločnosti za uvedené roky, v skutočnosti však spoločnosť za tieto roky daňové priznanie nepodala a počas týchto rokov ani žiadnu zárobkovú činnosť nevykonávala, pričom žiadosť o poskytnutie úveru bola podaná dňa 27. marca 2007 v pobočke G., a. s. na N. ulici č. X v Z. a na základe uvedených obžalovaným deklarovaných nepravdivých údajov a na základe obžalovaným predstieraného záväzku, že uhradí na základe zmluvy o použití zmenky záväzok dlžníka vyplývajúci zo zmluvy o úvere v prípade, že dlžník neuhradí tento záväzok riadne a včas, dňa 13. apríla 2007 uzatvoril veriteľ - poškodená spoločnosť Tatra Banka, a. s., zmluvu o kontokorentnom úvere č. XXXXXXXXXXXXX s dlžníkom spoločnosťou M., spol. s r. o. zastúpenou obžalovaným, na základe ktorej bol pre dlžníka vytvorený na jeho účte úverový rámec vo výške 77 009,86 € (2 320 000,- Sk), ktorý obžalovaný čerpal výbermi z účtu v celkovej výške 70 703,05 € (2 130 000,- Sk) v období od 13. apríla 2007 do 23. apríla 2007 a čiastka z poskytnutého úveru v celkovej

výške 6 019,79 € (181 352,10,- Sk) bola spotrebovaná na úhradu úrokov z úveru, pričom obžalovaný vedel, že úver splácaný nebude a ani nebol žiadnou sumou splatený, čím spôsobil poškodenú spoločnosť G., a. s. celkovú škodu vo výške 76 722,83 € (2 311 352,10,- Sk).

Za to obvinenému uložil podľa § 222 ods. 4, § 38 ods. 3, § 36 písm. j) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods.2 písm. a) Tr. zák. ho na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Na podklade odvolania obvineného proti všetkým výrokom rozsudku i prokurátora podaného v neprospech obvineného a smerujúceho iba proti výroku o treste, Krajský súd v Bratislave uznesením z 25. marca 2014, sp. zn. 4To/101/2013 podľa § 319 Tr. por. odvolania prokurátora i obvineného zamietol ako nedôvodné.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave, ktoré bolo obvinenému O. Q. doručené 03. júna 2014, podal obvinený prostredníctvom zvoleného obhajcu dňa 28. apríla 2016 dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Tr. por.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. odôvodnil tým, že jeho právo na obhajobu bolo zásadným spôsobom porušené výrokom predsedníčky senátu, že ďalšie dokazovanie sa zamietá, keď vznikli pochybnosti v tvrdeniach obžaloby a boli zistené pochybnosti o výpovednej hodnote predkladaných písomností. Týmto boli porušené i ustanovenia ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. odôvodnil tým, že na rozdiel od konštatácie v rozsudku súdu prvého stupňa, i uznesení súdu druhého stupňa, on banke neposkytol žiadne nepravdivé informácie ani písomnosti a za prácu iných neautorizovaných osôb nemôže niesť zodpovednosť. On nepodal žiadnu nepravdivú informáciu a preto nemohol nikoho uviesť do omylu. Tvrdenie, že za neho ktosi podpísal nejaké dokumenty a on bol s tým uzročený, je nesprávnym posúdením veci, pretože takáto osoba môže pracovať a zastupovať firmu jedine na základe overeného plnomocenstva, ktoré by musela obžaloba preukázať. Písomnosti vydávané za daňové priznania, nemajú jeho podpis ani prezenčnú pečiatku firmy, údaje na nich on svojim podpisom neschválil. Nedá sa určiť, kto tieto písomnosti vyhotovil, ani doba ich vzniku. Daňové priznania majú 3 možnosti - riadne, dodatočné a opravné daňové priznanie. Ak sa dodatočné daňové priznanie ukáže ako chybné, môže byť podané opravné priznanie, nikde nie je definované koľkokrát je možné podať opravné daňové priznanie. Tvrdenie, že podal sfalšované daňové priznanie, je nezmyselné. Písomnosti vydávané za písomnosti daňového úradu o údajných nedoplatkoch sú nezmyselné, takže tvrdiť že mohol nimi niekto niekoho uviesť do omylu, je živé. Nedá sa určiť ich autor ani čas vzniku. Písomnosť na č. l. 118 spisu je datovaná dopísaním dátumu 27. marca 2007 v Bratislave, avšak vtedy vzniknúť nemohla, on sa nenachádzal na území Slovenskej republiky. Dodatočné falšovanie písomností označených ako žiadosť o úver preukazuje i nesúlad číslovania - prvá strana žiadosti má číslovanie 1/9 a posledná 8/8. Tvrdenie, že niekto konal za neho a so svojím konaním ho oboznámil, je fantazírovanie. Za konanie neautorizovaných osôb nemôže. Samotná žiadosť o úver bola dodatočne upravovaná, dopisovaná a antidatovaná. Podpísanie žiadosti nie je trestným činom. Tiež konštatovanie, že firma nevykonávala žiadnu zárobkovú činnosť je nesprávnym zistením, ktoré vzniklo nesprávnou interpretáciou výroku „nebolo podané daňové priznanie“. Firma dlhodobo vykonávala podnikateľskú činnosť, inak by nemohla mať pohľadávky katastrofálnych rozmerov. Od novembra 2004 do mája 2007 vykonával správu, údržbu a predaj hotelového areálu „K. E. H.“, kde i sprostredkoval kupca. V rokoch 2005 - 2006 nevystavoval žiadne faktúra, pretože pracoval za cieľovú odmenu, ktorá mu mala byť vyplatená po predaji areálu. On inej osobe nikdy neposkytol odtlačok pečiatky a telefónne číslo - poskytol len odtlačok pečiatky na výtlačku novín „Olomoucký deník“. Nikomu neposkytol nepravdivé údaje o údajných dodávateľoch a odberateľoch. V období medzi vydaním občianskeho preukazu - od 18. januára 2007 do 10. apríla 2007 na Slovensku nebol. Niekoľkokrát banku informoval o aktuálnej situácii, keď mu neboli uhradené

faktúry. Nedôveru do tvrdení banky vnáša i tvrdenie o tom, že nemajú fotokópiu jeho občianskeho preukazu. Dodatočná platobná neschopnosť úverového dlžníka plniť svoje záväzky vyplývajúce z úverového vzťahu nemôže zakladať jeho trestnoprávnu zodpovednosť. V tejto súvislosti poukázal na stanovisko generálneho prokurátora Slovenskej republiky zo dňa 23. apríla 2007 k aplikácii § 222 Tr. zák.

Na základe vyššie uvedených dôvodov obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací, zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave i rozsudok Okresného súdu Bratislava IV a vrátil mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie v inom zložení senátu.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava IV tak, že dovolacie dôvody tvrdené obvineným nie sú naplnené. Zamietnutie návrhov na doplnenie dokazovania nemožno stotožňovať s porušením práva na obhajobu zásadným spôsobom. V ostatnom obvinený fakticky napáda správnosť a úplnosť súdom zisteného skutkového stavu a hodnotenie dôkazov, čím nemožno odôvodňovať existenciu dovolacieho dôvodu.

Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podané dovolanie odmietol pretože je zrejmé, že podmienky prípustnosti dovolania sú nedôvodné.

Poškodená spoločnosť tiež navrhla, z rovnakých dôvodov ako prokurátor, dovolanie odmietnuť.

Pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie je podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1 a 2 Tr. por.).

Najvyšší súd následne na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvineným nie je dôvodné a preto ho podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietol.

Dovolací súd vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu obvineného uplatnenému podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por. uvádza, že obvinený vo svojom dovolaní poukazuje na porušenie zákona, teda že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, avšak skutočnosti, ktoré uvádza, obsahovo podstatu definovanú predmetným ustanovením nenapĺňajú. Obvinený poukazuje na zamietnutie návrhov na doplnenie dokazovania v pôvodnom konaní. Najvyšší súd uvádza, že vo všeobecnosti možno právo na obhajobu chápať ako chápať ako vytvorenie podmienok na plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého práva na obhajobu. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 50 ods. 3 ústavy sa premietlo do viacerých ustanovení Trestného poriadku, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva na obhajobu obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví v postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod. Zásadným porušením práva na obhajobu sa preto rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda ak po celé konanie, alebo určitú časť konania obvinený obhajcu nemá, hoci ho mal mať.

Oprávneniu obvineného navrhovať vykonanie dôkazov, ako súčasť práva na obhajobu zodpovedá len a výlučne povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým takýmto návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím o ňom zákonom zodpovedajúcim spôsobom rozhodnúť. Za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej, autonómnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 a 11 Tr. por. ako aj vlastné hodnotenie dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. por. Súd sám rozhoduje o vykonaní dôkazov, ktoré zabezpečia náležité zistenie skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností tak, aby bolo možné vo veci rozhodnúť (napr.

rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2 Tdo 29/2001). Nie je však viazaný návrhmi procesných strán do tej miery, že by navrhované dôkazy, resp. dôkazy v navrhovanom rozsahu musel vykonať.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., tento je primárne určený na nápravu právnych chýb rozhodnutia súdu vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo v iných skutočnostiach podľa noriem hmotného práva. Platí však, že pri posudzovaní existencie podmienok tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa. Nepreskúmava preto skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu (napr. neúplnosť skutkových zistení, nesprávne hodnotenie dôkazov a pod.). Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok ustálený v napadnutom rozhodnutí súdu v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu niektorého z trestných činov upravenú v Trestnom zákone, pričom len nesprávna subsumpcia je spôsobilá naplniť uvedený dovolací dôvod.

Ako tiež vyplýva z judikatúry najvyššieho súdu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. poriadku konštrukcia a štruktúra jednotlivých dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a) až l) Trestného poriadku, resp. aj § 374 ods. 3 Trestného poriadku ustanovuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu vo veci samej je určené na nápravu výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych chýb. Dovolanie preto nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa. Dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je daný v prípadoch, keď rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Touto formuláciou zákon vyjadruje, že dovolanie je určené na nápravu právnych chýb rozhodnutia vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva. Poukazovanie na nesprávne skutkové zistenia, na ktorých je rozhodnutie založené, alebo nesúhlas s hodnotením dôkazov súdmi tento dovolací dôvod nenaplnia (R 57/2007).

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa. Tento dovolací dôvod preto nemôže naplniť ani poukaz na to, že vykonaným dokazovaním nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu. To totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatela k spáchanému trestnému činu, ktorý nemožno skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálené súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nemožno akokoľvek doplniť a meniť (stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR č. 3/2011).

Z podaného dovolania vo vzťahu k uvádzanému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je zjavné, že obvinený i napriek tvrdeniu nesprávneho právneho posúdenia skutku, napáda vlastne zistený skutkový stav tak súdom prvého, ako i druhého stupňa. Konkrétne napríklad (oproti zistenému skutkovému stavu) tvrdí, že on nepravdivé údaje v žiadosti o úver neposkytol, že spoločnosť ktorej bol konateľom vykazovala činnosť, že nefalšoval daňové priznania, že podklady k žiadosti o úver poskytla iná osoba, atď.

Najvyšší súd v tejto súvislosti uvádza, že je skutkovými zisteniami súdov prvého i druhého stupňa viazaný.

Zároveň nebolo zistené, že by bol daný skutok súdmi prvého či druhého stupňa nesprávne právne posúdený, prípadne že by bolo nesprávne použité iné hmotnoprávne ustanovenie.

Ako už bolo uvedené v rozsudku okresného súdu i uznesení krajského súdu, obvinený naplnil všetky znaky trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1, ods. 4 Tr. zák.

Obvinený ako konateľ spoločnosti M., s. r. o., teda jej štatutár, podpísal žiadosť o úver a bol zodpovedný za správnosť všetkých údajov uvedených v žiadosti. To, či samotnú žiadosť fyzicky doručila do peňažného ústavu iná osoba, alebo nie, je pre posúdenie a vyvodenie trestnej zodpovednosti irelevantné. Napokon, pravosť svojich podpisov pod žiadosťou o poskytnutie úveru a zmluvou o poskytnutí úveru nespochybňuje ani obvinený. Súčasťou žiadosti pritom boli i falošné údaje o hospodárskej situácii spoločnosti, ktorej bol obvinený konateľom. Obvinený sa preto nemôže brániť tým, že za falošné údaje nenesie zodpovednosť. Muselo mu byť jasné, že vedome poskytuje banke (peňažnému ústavu) nepravdivé údaje o bonite (schopnosti splácať úver) spoločnosti, ktorej bol konateľom a že v dôsledku uvedenia týchto údajov bude spoločnosti poskytnutý úver, ktorý by jej inak poskytnutý nebol. Ani prípadná zistená participácia iných osôb na spáchaní trestnej činnosti by na právnom posúdení skutku nebola spôsobilá nič podstatne zmeniť.

Ak obvinený poukazuje na stanovisko generálneho prokurátora Slovenskej republiky vo vzťahu k aplikácii § 222 Tr. zákona, tak najvyšší súd pripomína že jednak je uvedené stanovisko vo vzťahu k súdom nezáväzné a jednak nedopadá na jeho prípad. V prípade nešlo totiž o platobnú neschopnosť spoločnosti ex post, ale spoločnosť zjavne nespĺňala podmienky na poskytnutie úveru už pri podaní žiadosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené, nakoľko obvinený skutočnosťami, ktoré uviedol vo svojom dovolaní, nenaplnil ani jeden z ním uvádzaných dovolacích dôvodov v zmysle ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por., Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.